

STARÉ LETOPISY ČESKÉ (SLČ)

Soubor kronikářských a analistických textů.

SLČ patří mezi nejznámější výtvořiny městského husitského písemnictví.

Původní název byl Staří letopisové čeští od roku 1378 do roku 1527 šli pokračování v kronikách Přibíka Pulkavy a Beneše z Hořovic z rukopisů starých vydané.

Název dostaly od Františka Palackého, který byl jejich první editor.

Dochovalo se asi 35 rukopisů, jejich názvy se označují písmeny abecedy.

Vývoj

Dílo bylo založeno neznámým autorem roku 1432 ve Starém Městě.

Navázal na Kroniku Českou a popsal události od roku 1419 do roku 1432.

Impulsem k sepsání byla zřejmě vítězná bitva u Domažlic.

Další anonymní autor dílo prodloužil do roku 1378 a obohatil o vzpomínky, komentáře a hodnocení.

Poté byly napsány deníkové záznamy od nástupu Zikmunda Lucemburského až po rok 1448.

Ve 2. pol. 15. století Matouš z Chlumce propojil pražskou větev s východočeskou (oblast hradeckého husitství).

V době Národního obrození vydal Josef Dobrovský text A.

Františku Palackému se podařilo nashromáždit 17 rukopisů a označil je písmeny A-M. Poté našel ještě 2 svazky, které označil N a O.

Autoři a forma

Většinou se jedná o vzdělanější měšťanstvo. Někteří z nich mohli zastávat různé funkce v úřadech, nebo mohli být univerzitní vzdělanci.

Autoři neudávali svá jména, takže zůstali anonymní.

Za známější autory se dají považovat Matěj Louda z Chlumčan, Jan Krušinka, Vavřinec z Březové nebo Matouš z Chlumce.

Letopisy jsou psány latinou, avšak každý text má jinou úroveň jazyka. Ta se mění podle toho, jak vzdělaný autor byl. Proto vznikalo v překladech mnoho chyb.

Vždy navazovali na své předchůdce a jejich práci upravovali. Často vkládali do rukopisu své poznámky a vzpomínky. Značná část textu pochází z doslechu.

Některé záznamy se podobají kronikám, u jiných jde o fikce a fámy.

Jádro SLČ

Jádro tvoří texty CT1 (Chronicon Treboniense = Třeboňská kronika)

Jedná se o latinské texty, které nám pomáhají si udělat představu o původním textu SLČ

Text Q

Český překlad CT1

Text A

Dříve se to považovalo za překlad původního latinského textu

Ve srovnání s CT1 má jiný konec a začátek

Edice

ČERNÁ, Alena – ČORNEJ, Petr – KLOSOVÁ, Markéta (eds.), *Staré letopisy české*, FRB SN II, Praha 2003.

Nalezneme zde SLČ v plném znění.

Obsahují poznatky z bádání, transkripční překlad textu a jejich skutečnou podobu v obrazové formě.

Literatura:

ČORNEJ, Petr, *Tajemství českých kronik: Cesta ke kořenům husitské tradice*, Praha 2003.